

Dünya'da ve Türkiye'de Tütün Kullanımı Epidemiyolojisi

Prof. Dr. Nazmi Bilir
Hacettepe Tıp Fakültesi
Halk Sağlığı Anabilim Dalı
nbilir@hacettepe.edu.tr
Elazığ – 10 Haziran 2010

Sunum planı

- Dünyada tütün kullanımı
  - Coğrafi özellikler: çeşitli ülkelerde sıklık
  - Zaman içinde değişim
- Türkiye’de tütün kullanımı
  - Sıklık
  - Zaman içinde değişim
  - Kişisel özellikler

Dünyada tütün kullanımı

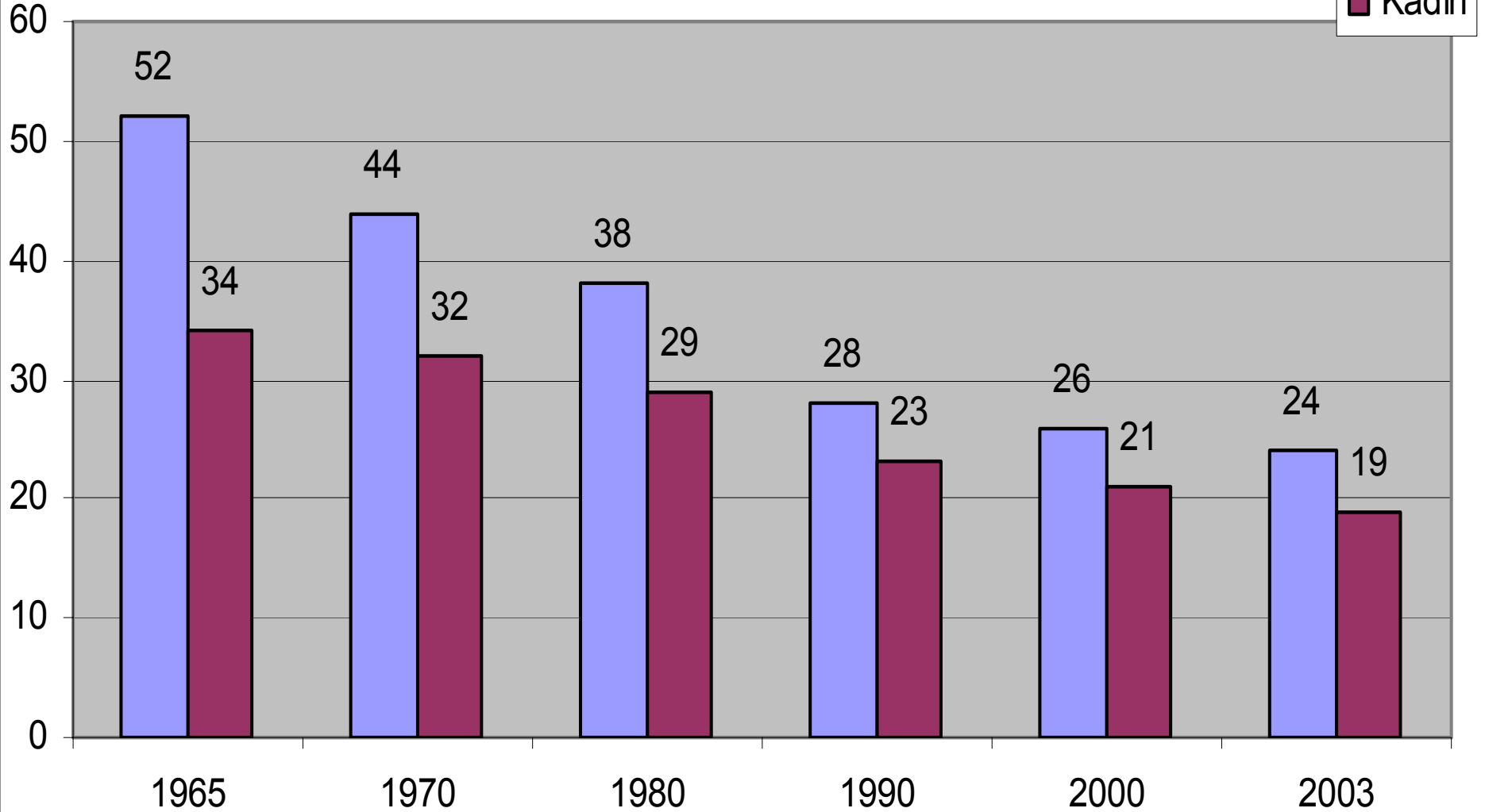
Bazı Ülkelerde Sigara/Tütün Kullanım Sıklığı (GATS)

Ülke	Yıl	Yaş grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Avustralya	2005	18+	26.2	20.4	23.3
Çin	2002	15-69	57.4	2.6	31.4
Japonya	2004	20+	43.3	12.0	..
Malezya	2006	25-64	39.0	2.1	32.3
Moğolistan	2006	25-64	43.1	4.1	24.2
Nauru	2004	25-64	45.5	50.8	48.2
Yeni Zelanda	2006	15+	21.9	19.5	21.7
Güney Kore	2005	20+	52.8	5.8	29.1
Singapur	2004	18-69	21.8	3.5	12.6
Filipinler	2003	18+	40.3	7.1	23.6
Vietnam	2003	18+	34.8	1.8	17.5
Brezilya	2008	15+	21.6	13.1	17.2
Bangladeş	2009	15+	44.7	1.5	...

Yüzde

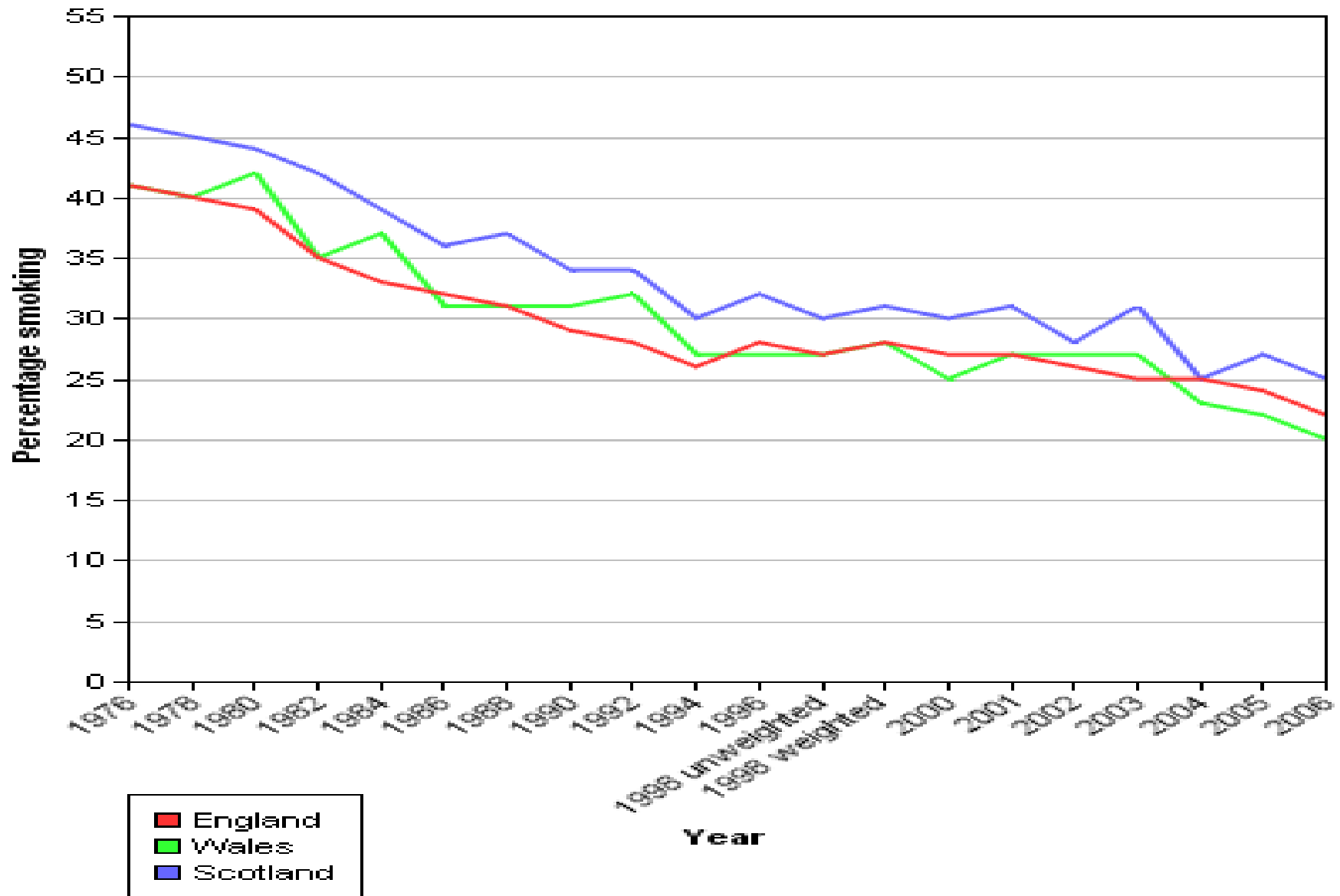
ABD'de Sigara Kullanımı

Erkek
Kadın

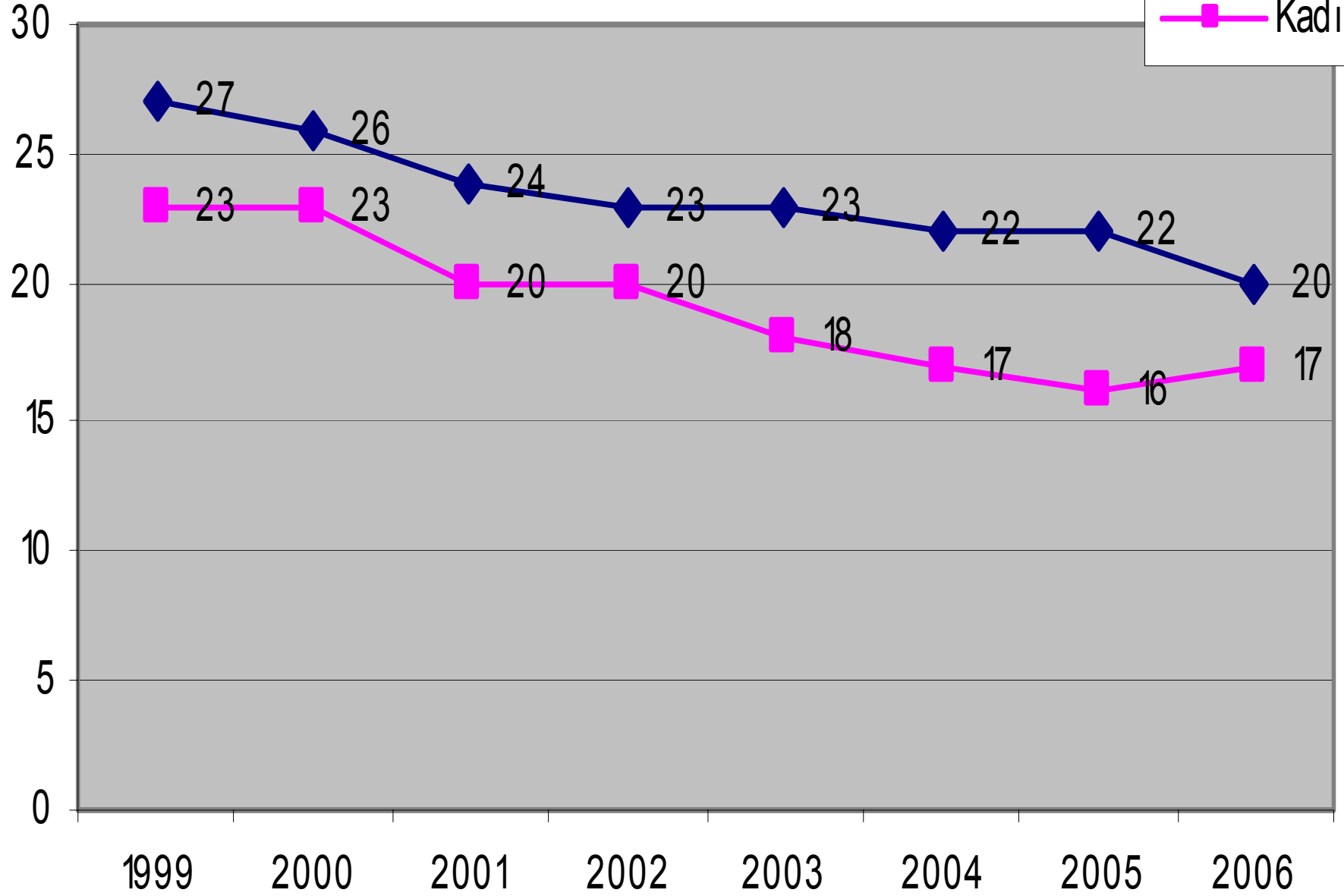
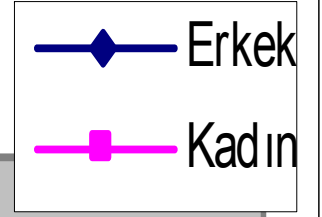
Prevalence of cigarette smoking among adults

(16 years and over by country of Great Britain, 1976-2006)

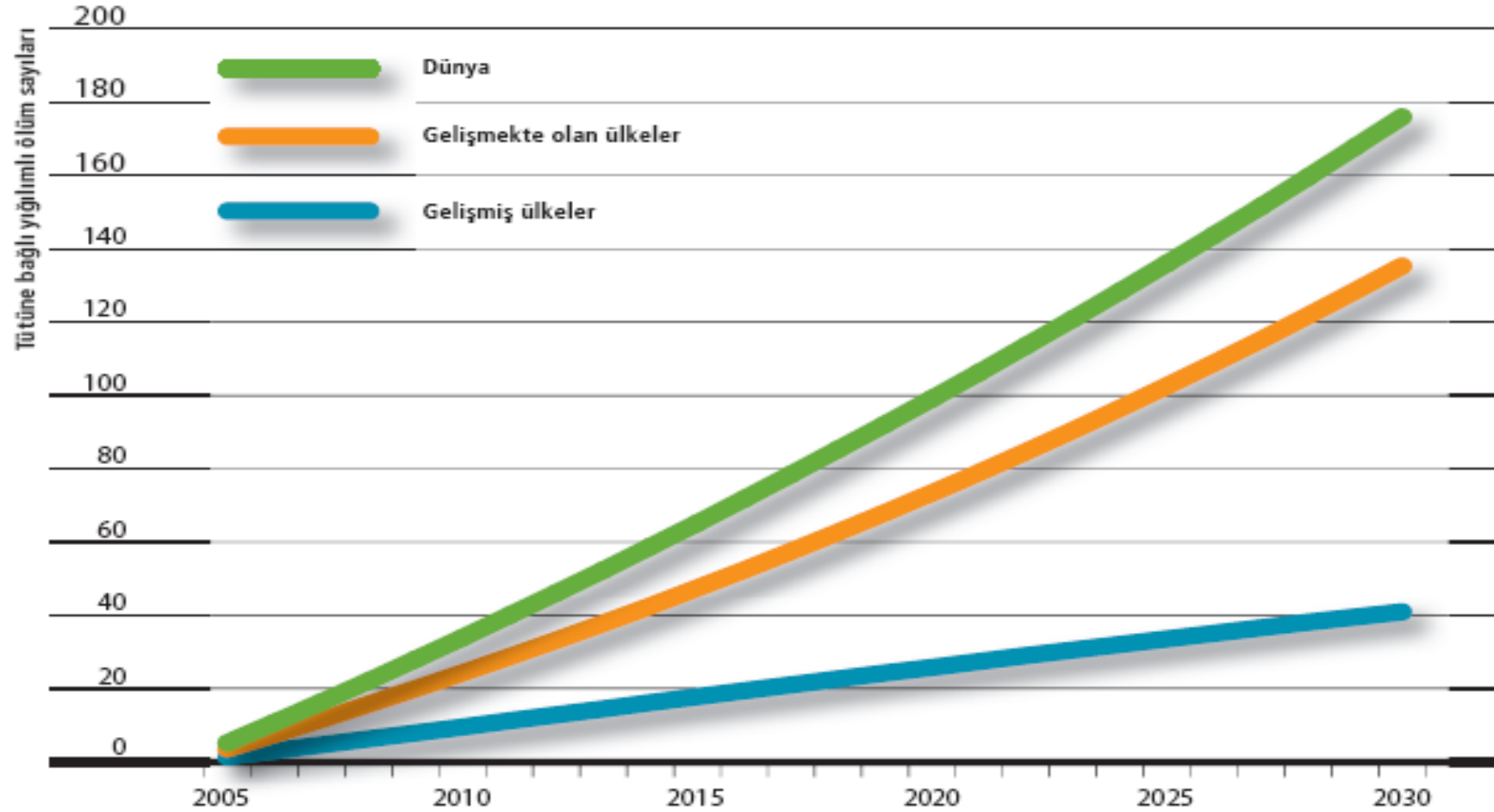
Yüzde

Kanada'da Sigara Kullanım Sıklığı 15+ yaşlar

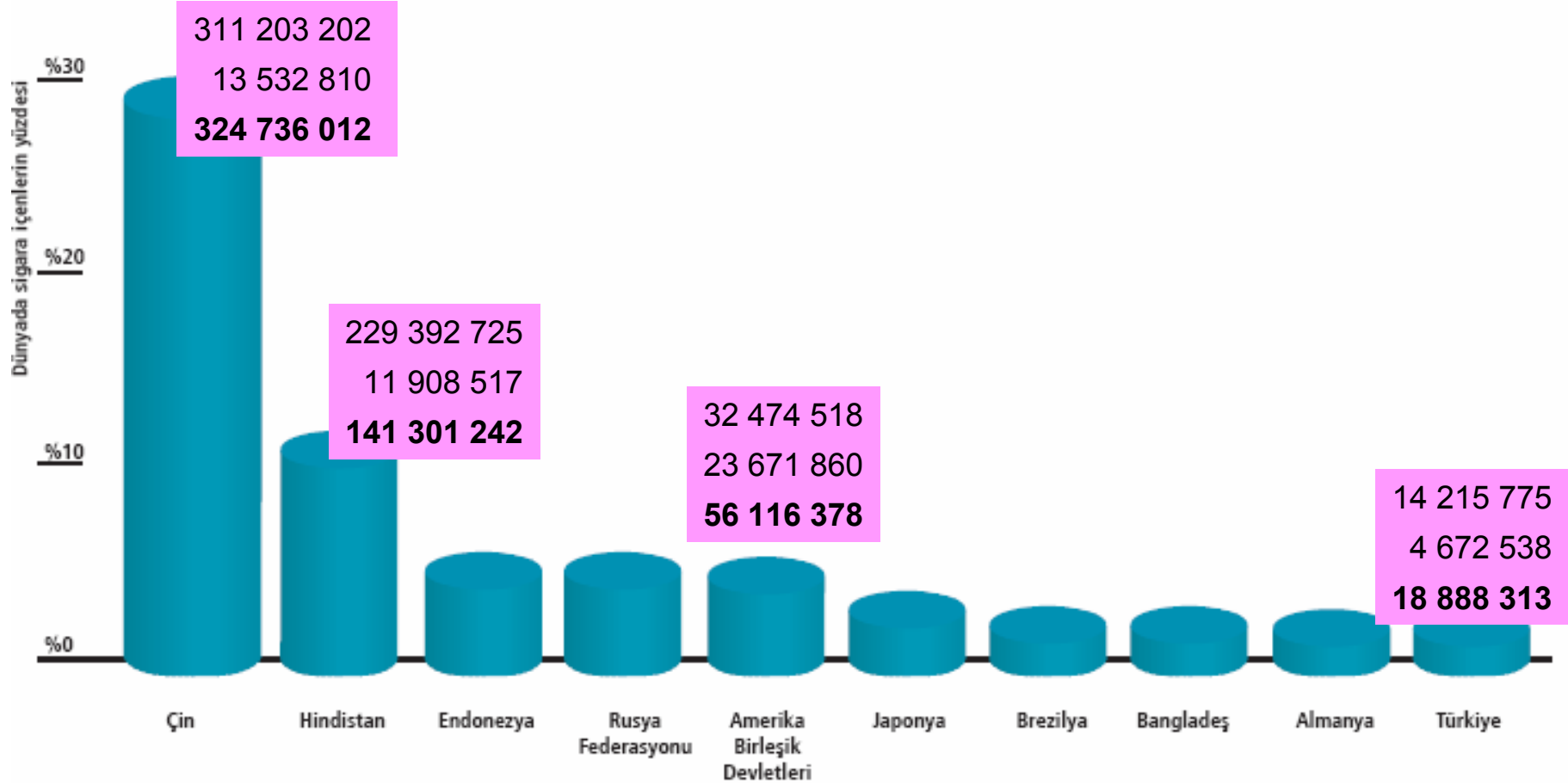
BUGÜN İLE 2030 YILLARI ARASINDA TÜTÜN NEDENİYLE 175 MİLYONDAN FAZLA KİŞİ ÖLECEKTİR

Tütüne bağlı yığılımlı ölümler, 2005-2030

DÜNYADA SİGARA İÇENLERİN YAKLAŞIK ÜÇTE İKİSİ 10 ÜLKEDE YAŞAMAKTADIR

Kaynak: The number of smokers per country was estimated using adjusted prevalence estimates (see Technical Note II and Appendix III). A limitation of this approach is that adjusted estimates used to estimate the number of smokers are sometimes derived from limited country data, and for some countries large adjustments are needed. In these cases the adjusted estimates can be different from actual surveys reported by countries. Brazil prevalence data were obtained from VIGITEL 2006.

Türkiye’de tütün kullanımı

- Çok sayıda çalışma var
- Değişik illerde, bölgelerde
- Çeşitli meslek gruplarında
- Öğrencilerde
- .....
- Farklı gruplar
- Farklı yöntemler
- Farklı tanımlar “sigara içen” tanımı
- **GATS – KYTA : standart yöntem**

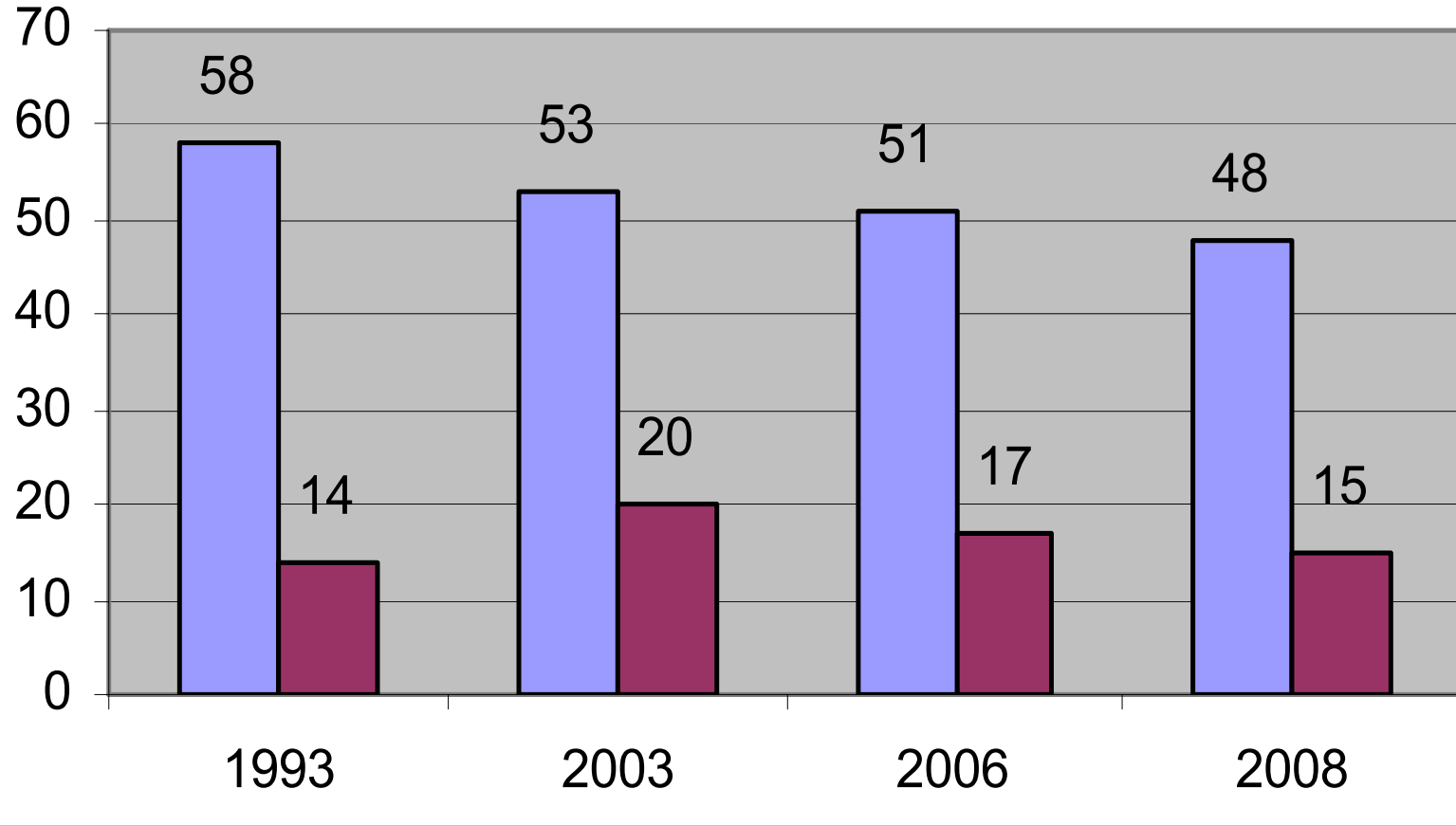
Türkiye'de Tütün/Sigara Kullanım Sıklığı

GATS 2008 (15 ve üzeri yaşlar) n= 9030

- Halen sigara içen %31.2
  - *E: 47.9, K: %15.2*
  - *Hergün sigara içen E: %43.8, K: %11.6*
  - *Sigara içenlerin %96.5'i mamul sigara içiyor*
  - *Nargile kullanan (%2.3; 15-24 yaşlar %8.1)*
- Sigarayı bırakmış olan %26.5
  - *Bırakmayı isteyen %53.0 (halen içenler)*
  - *Bir ay içinde bırakmayı planlayan %10.0*
- Aylık sigara harcaması: 86.7 TL
  - *E: 94.1 TL, K: 58.5 TL*

Tütün Kullanımı, Türkiye

Yüzde

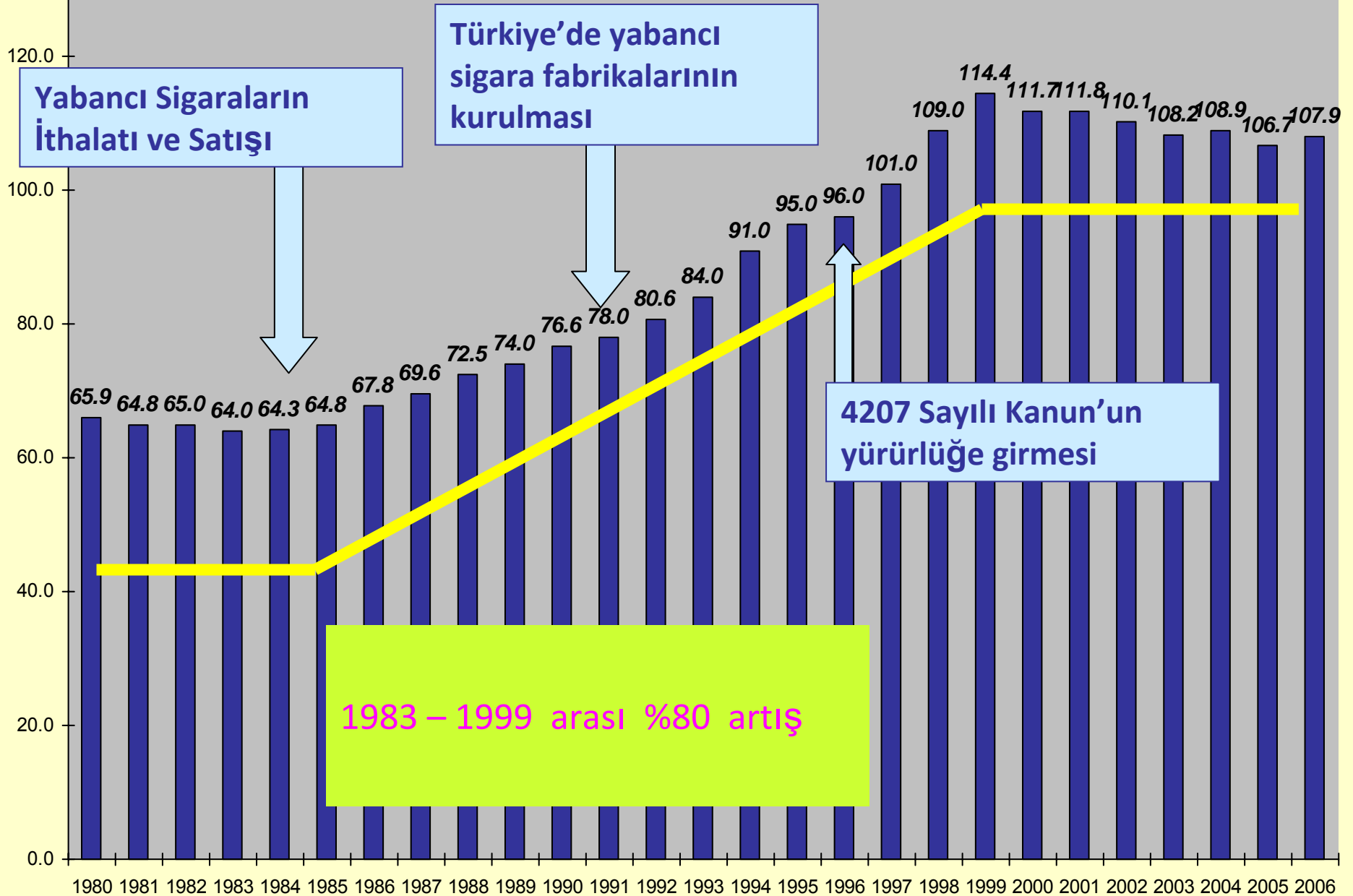
1993 Health Services Utilization Survey in Turkey

2003 National Burden of Diseases Study. Ministry of Health

2006 General Directorate of Family Research Organization and Turkish Statistical Institution

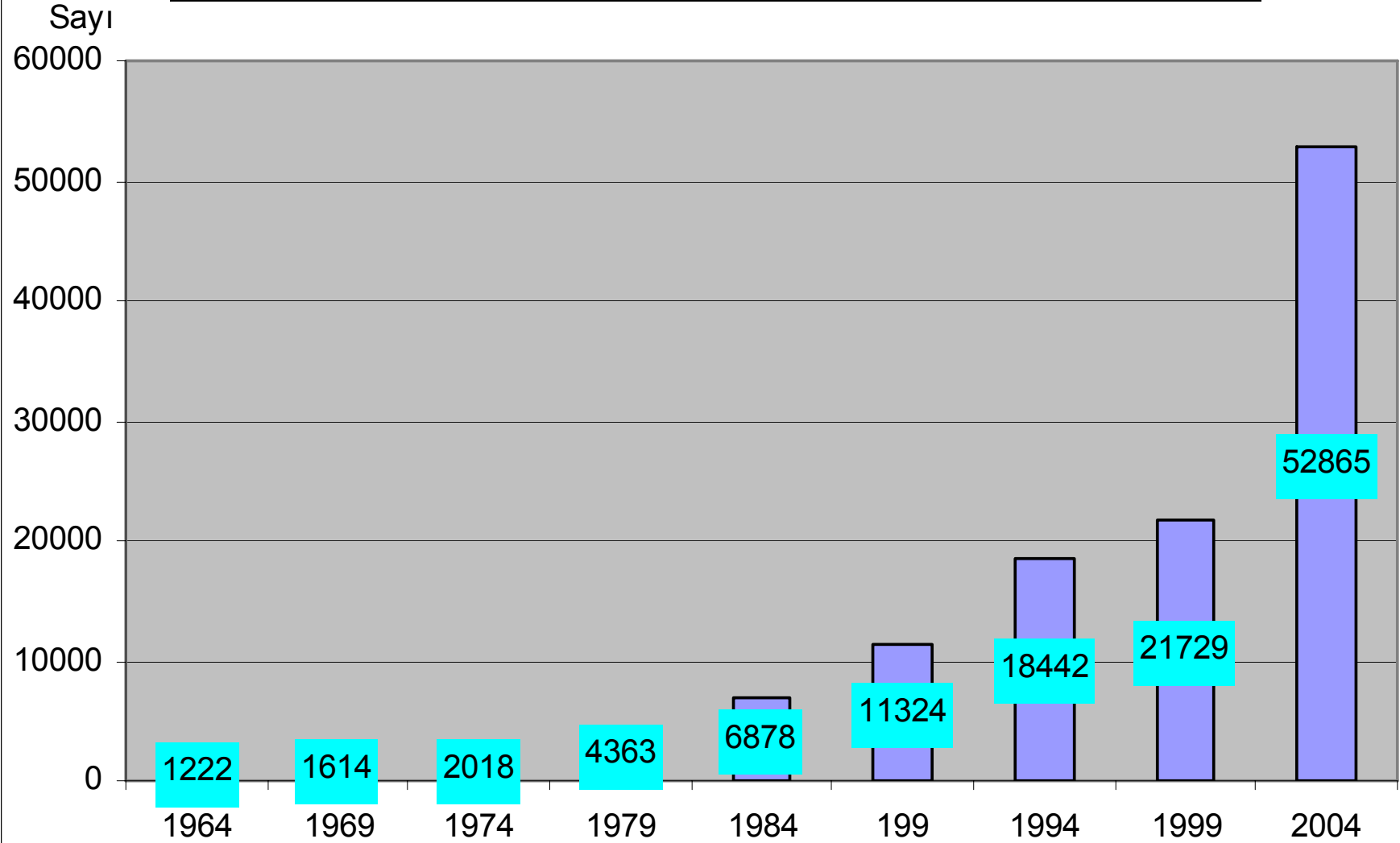
2008 GATS

TÜRKİYE'DE SİGARA KULLANIMI (BİN TON)

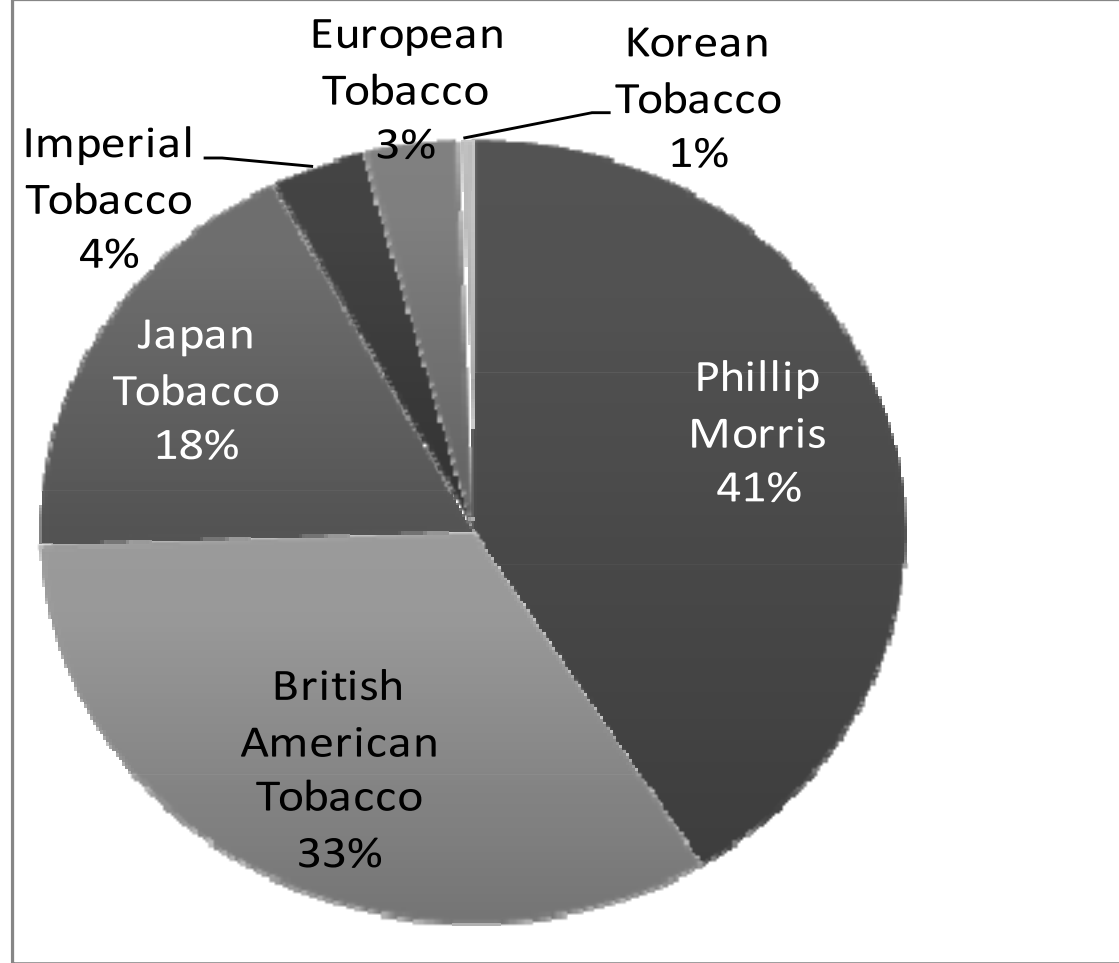
Kaynak: Tekel ve TAPDK, 2006 Verileri

Akciğer Kanseri Nedeni ile Hastaneye Yatanlar, Türkiye, 1964-2004

Kalp hastalığı, Akciğer hastalığı için de benzeri artış

Türkiye'de Tütün Firmalarının Pazar Payları

Türkiye pazarında Türk tütün şirketi yok

Küresel Gençlik Tütün Araştırması

Türkiye; 2003, 2009

Prevalans (Yaygınlık)	2003			2009		
	Erkek (%)	Kız (%)	Toplam (%)	Erkek (%)	Kız (%)	Toplam (%)
Sigara içmeyi denemiş olanlar	31,7	19,7	26,3	32,5	25,4	29,6
Sigara içmeye 10 yaşından önce başlayanlar	34,9	23,7	30,7	31,6	31,7	30,5
Halen sigara içenler	9,4	3,5	6,9	10,2	5,3	8,4
Önümüzdeki yıl sigaraya başlamayı düşüneneler	8,2	5,3	7,0	10,6	9,8	10,2

World No Tobacco Day

May 31, 2010